

$$(1) \quad P(x^5) + xQ(x^5) + x^2R(x^5) = (1 + x + x^2 + x^3 + x^4)S(x).$$

I. megoldás. Tetszőleges $F(x)$ polinomra igaz, hogy $F(x) - F(1)$ osztható $(x - 1)$ -gyel. Legyen ugyanis $F(x) = a_n x^n + \dots + a_1 x + a_0$ ekkor $F(x) - F(1) = a_n(x^n - 1) + \dots + a_1(x - 1)$, amelyben minden tag osztható $(x - 1)$ -gyel.

A P , Q , R polinomokat ennek alapján írjuk a következő alakba

$$P(x) = (x - 1)p(x) + P(1),$$

$$Q(x) = (x - 1)q(x) + Q(1),$$

$$R(x) = (x - 1)r(x) + R(1).$$

A polinomokra érvényes az (1) egyenlőség, ezért

$$\begin{aligned} (x^5 - 1)[p(x^5) + xq(x^5) + x^2r(x^5)] + P(1) + xQ(1) + x^2R(1) &= \\ = (1 + x + x^2 + x^3 + x^4)S(x). \end{aligned}$$

Mivel $(x^5 - 1)$ osztható $(1 + x + x^2 + x^3 + x^4)$ -nel, ezért az egyenlőség minden x -re csak akkor teljesül, ha $P(1) + xQ(1) + x^2R(1)$ is osztható $(1 + x + x^2 + x^3 + x^4)$ -nel. Ez viszont csak úgy lehetséges, ha $P(1) = Q(1) = R(1) = 0$, amiből következik, hogy $P(x)$, $Q(x)$, $R(x)$ egyaránt osztható $(x - 1)$ -gyel.

Az egyenlőségből látható, hogy $S(1) = 0$ is teljesül, tehát $S(x)$ is osztható $(x - 1)$ -gyel.

Dózsa Gábor (Szeged, Radnóti M. Gimn., IV. o. t.)

II. megoldás. A polinomok között fennálló (1) egyenlőséget írjuk a

$$P(x^5) + xQ(x^5) + x^2R(x^5) = \frac{x^5 - 1}{x - 1}S(x)$$

alakba. Jelentse z az egytől különböző négy komplex ötödik egységgyök valamelyikét. Ezekre $z^5 - 1 = 0$, de $z - 1 \neq 0$, így

$$P(1) + zQ(1) + z^2R(1) = 0.$$

Éz z -re nézve másodfokú egyenlet, másrészt tudjuk, hogy van négy különböző megoldása, ami csak úgy lehetséges, ha $P(1) = Q(1) = R(1) = 0$, tehát $P(x)$ osztható $(x - 1)$ -gyel.

Homonnay Géza (Budapest, Fazekas M. Gyak. Gimn., IV. o. t.)

Megjegyzések. 1. Egyik megoldás sem használta ki, hogy a polinomok egész együtthatósak, valós (sőt komplex) együtthatók is megengedhetők.

2. Mindkét megoldásból látható, hogy

$$P(x^5) + xQ(x^5) + x^2R(x^5) + x^3T(x^5) = (1 + x + x^2 + x^3 + x^4)S(x)$$

feltétel esetén is igaz az állítás. Általában, ha

$$P_1(x^n) + xP_2(x^n) + \dots + x^{n-2}P_{n-1}(x^n) = (1 + x + \dots + x^{n-1})P_n(x),$$

akkor mindegyik $P_i(x)$ polinom osztható $(x - 1)$ -gyel.

(G.L.)